

**Organizacija za Evropsku bezbednost i saradnju
Misija na Kosovu**

**IZVEŠTAJ O NADGLEDANJU RADA
SKUPŠTINE KOSOVA**

Jul 2013

SADRŽAJ

SAŽETAK	Error! Bookmark not defined.
1. UVOD.....	Error! Bookmark not defined.
2. ULOGA ZAKONODAVSTVA	Error! Bookmark not defined.
2.1. Planiranje u zakonodavstvu.....	Error! Bookmark not defined.
2.2. Zakonodavni proces	Error! Bookmark not defined.
3. NADZOR IZVRŠNE VLASTI	Error! Bookmark not defined.
3.1. Nadzor implementacija zakona	7
3.2. Mocija za interpelaciju.....	Error! Bookmark not defined.
3.3. Parlamentarna pitanja Vladi	Error! Bookmark not defined.
3.4. Plenarna zasedanja.....	Error! Bookmark not defined.
4. NADZOR NEZAVISNIH INSTITUCIJA	Error! Bookmark not defined.
5. JAVNE KONSULTACIJE	Error! Bookmark not defined.
6. ZAKLJUČAK.....	Error! Bookmark not defined.
7. PREPORUKE.....	Error! Bookmark not defined.

LISTA SKRAĆENICA

IMC	Nezavisna komisija za medije
KCCH	Savet Kosova za kulturno nasleđe
KSC	Savet Kosova za nauku
OEBS	Organizacija za Evropsku bezbednost i saradnju
PAK	Kosovska agencija za privatiziju
RoP	Poslovnik o radu
RTK	Radio televizija Kosova

Sažetak

Izveštaj ocenjuje rad Skupštine Kosova u 2012. godini i njeno usklađivanje sa Poslovníkom o radu. Za vreme perioda u kojem se vršila procena rada, misija OEBS-a na Kosovu primećuje generalno pozitivan trend kada je u pitanju usklađenost skupštinskih procedura sa Poslovníkom o radu, ali takođe i primećuje određene izazove po pitanju zakonodavnog procesa, nadzora izvršne vlast i nadzora nezavisnih institucija, kao što će biti objašnjeno u tekstu ispod.

Skupštinsko poštovanje rokova po pitanju razmatranja zakona se značajno popravilo, međutim primećeni su problemi Skupštinskih Odbora sa blagovremenom ocenom predloga zakona. Odbori u Skupštini redovno podnose amandmane na predloge zakona nakon isteka roka, što nije u skladu sa Poslovníkom o radu. Dodatno, Skupština i Vlada moraju poboljšati njihovu saradnju po pitanju planiranja zakona. Nadzor Vlade od strane Skupštine se značajno poboljšao. Odbori su nadgledali implementaciju tek trećine zakona od ukupnog broja planiranih zakona za nadzor u radu Skupštine u 2012. godini. U 2012. godini, plenarne sesije i dalje aktivno koriste instrumente nadzora, poput mocije za interpelaciju, usmenih pitanja i debata. Još značajnije, Odbori i plenarna zasedanja se uzdržavaju od praćenja Vladine implementacije njihovih preporuka izraženih u nadzornim izveštajima, mocija za interpelaciju i debatama, što umanjuje efikasnost nadzora.

Skupština nastavlja da razmatra godišnje izveštaje nezavisnih institucija i rutinski ih odobrava. Skupština je nekoliko puta bezuspešno pokušavala da blagovremeno imenuje visoke zvaničnike nezavisnih insitucija, što umanjuje efikasnost nezavisnih institucija.

Skupštinski Odbori nastavljaju da konsultuju javnost putem javnih rasprava u procesu razmatranja nacrta zakona. Broj održanih javnih rasprava varira od godine do godine. Način održavanja javnih rasprava je u skladu sa Pravilnikom o radu Skupštine, ali bi trebao biti još unapređen kako bi zadovoljio međunarodne standarde.

1. UVOD

Izveštaj je izrađen u skladu sa pravilnikom o procedurama UNMIK-a, treći stub za izgradnju institucija (OSCE) i monitoring Skupštine Kosova. Cilj mehanizama monitoringa je da posmatra i izveštava o procedurama i odlučivanju u Skupštini, a u skladu sa Pravilnikom o radu, usvojenim u Skupštini 29. aprila 2010. godine.

Ovaj izveštaj pokriva period od 1. januara 2012. godine do 31. decembra 2012. godine i ocenjuje rad Skupštine na sledećim poljima: zakonodavni proces, nadzor izvršne vlasti, nadzor nezavisnih institucija kao i konsultacije sa javnošću. Takođe, pruža kratak osvrt o nalazima procene rada Skupštine Kosova tokom 2011. godine.

Podaci analizirani u ovom izveštaju su prikupljeni putem regularnog OEBS-ovog monitoring Skupštine Kosova. U 2012. godini, OEBS je ispratio svih 43 redovnih plenarnih sesija, kao i 44 sastanka Predsedništva. Dodatno, OEBS je pratio sastanke i javne rasprave 6 partnerskih odbora, tačnije Odbora za zakonodavstvo; Odbora za obrazovanje, kulturu, omladinu, sport, javnu administraciju i medije; Odbora o pravima i interesima zajednica; Odbora za ljudska prava, ravnopravnost polova, nestale osobe i javne peticije; Odbora za unutrašnje poslove, bezbednost i nadzor Kosovskih snaga bezbednosti; i Odbora za nadzor javnih finansija.

2. ULOGA ZAKONODAVSTVA

2.1. Planiranje u zakonodavstvu

U 2012., u svom zakonodavnom programu, Vlada je planirala da podnese 105 predloga zakona Skupštini, ali je u stvarnosti podnela samo 91 predlog zakona, od kojih je sedam vraćeno nazad na dodatnu reviziju. Treba istaći da je preko 20 predloga zakona predato Skupštini u decembru 2012. godine, koji nisu mogli biti procesuirani. Tačnije, 12 predloga zakona je predato samo u poslednjih nedelji decembra, kada je Skupština bila na pauzi, i samim tim nije bila u mogućnosti da ih procesuiraju. Odloženo podnošenje predloga zakona je, samim tim, opravdano kritikovano od strane Predsedništva Skupštine, koje je naložilo svim Odborima da ne uključuju nijedan predlog zakona u svoj plan za 2013. godinu, nakon 20. oktobra 2013. godine.

Slično, u 2011., Vlada je planirala da podnese 143 predloga zakona Skupštini, ali je uspela podneti samo 94, od kojih više od 20 predloga zakona podnešeno u poslednjem kvartalu 2011., otežavajući posao Skupštini da procesuiraju predloga zakona blagovremeno. Godišnja zakonodavna agenda se i dalje diktira od strane izvršne vlasti i njena implementacija zahteva bolju saradnju i planiranje od strane dve grane vlasti.

2.2. Zakonodavni process

U 2012., Skupština je usvojila 69 zakona, od kojih su dve trećine usvojene nakon isteka roka propisanog članom 57.6 Poslovnika o radu, koji predviđa da "Odbor treba podneti Skupštini izveštaj o preporukama u vezi predloga zakona ne kasnije od dva meseca nakon prvog razmatranja."

Razlozi kašnjenja u razmatranju predloga zakona od strane Odbora se nalaze u nedostatku tehničke ekspertize i stručne podrške, sporova između centralnih i lokalnih institucija,

kašnjenja u podnošenju amandmana od strane ključnih Odbora, itd.¹ Odloženo usvajanje velike većine zakona znači da Skupštinski Odbori trebaju nastojati da razmatraju predloge zakona u predviđenom vremenskom intervalu.

U postojećem sazivu, Skupština je povećala napore na iniciranju zakona. Sveobuhvatno, Skupštinski odbori i članovi su predložili sedam zakona, što predstavlja značajan napredak u odnosu na prethodni saziv, u kojem su samo dva zakona inicirana od strane Skupštinskih članova.²

3. NADZOR IZVRŠNE VLASTI

Plenarna zasedanja ostaje ključni instrument nadzora izvršne vlasti od strane Skupštine. Poslovnik o radu Skupštine obezbeđuje nekoliko sredstava za nadzor, uključujući i izveštaje o implementaciji zakona, verbalna pitanja, mocije za interpelaciju i debate koje mogu biti korišćene za vreme sesija kako bi se čuli ministri i razmatrala politika Vlade. Tokom perioda izveštavanja, Skupština je iskoristila pomenuta sredstva nadzora, što će biti opširnije objašnjeno u daljem tekstu.

3.1. Nadzor implementacije zakona

U 2012., Skupština je usvojila sedam izveštaja Odbora sa preporukama o nadzoru implementacije zakona.³ Ovo predstavlja pad u odnosu na prošlu godinu, tokom koje je Skupština usvojila 11 izveštaja Odbora o nadzoru implementacije zakona.⁴ Šta više, Skupštinski Odbori nisu uspeali ispuniti cilj radnog programa Skupštine po ovom pitanju za 2012. godinu, koji je predvideo nadzor implementacije 22 zakona u 2012. godini.

Poslovnik Skupštine, tačnije član 73 navodi da “svaka komisija, u svom delokrugu odgovornosti, ovlašćena je da nadgleda primenu zakona od Vlade, odnosno od ministarstva.” Isti član dalje navodi da “u ostvarivanju gore nevedenih ovlašćenja, komisije: a) Vrše

¹ Npr., da se primetiti da su Zakon o Nacionalnom Parku “Bjeshkët e Nemuna/Prokletije” i Zakon o Nacionalnom Parku “Sharr/Šar” usvojeni od strane Skupštine nakon jednogodišnjeg odlaganja zbog sporova između lokalnih i centralnih institucija. Tačnije, Odbor za poljoprivredu je tražio dodatno vreme da reši spor između lokalnih samouprava Pejë/Peć i Deçan/Deçane, i Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja u vezi ovog spora.

² Sedam iniciranih zakona od strane Skupštine su: predlog Zakona o članovima Skupštine, iniciran od Pododbora za mandate, imunitete i poslovnik; predlog Zakona o zaštiti novinarskih izvora, iniciran od strane g-đice Alma Lama-e (Pokret za samoopredeljenje) uz podršku šest ostalih članova Skupštine; predlog Zakona o izmenama i dopunama Zakonama o Akademiji nauka i umetnosti, iniciran od strane g-dina Ramë Vataja (PDK), uz podršku četrdeset drugih poslanika; predlog Zakona o izmenama i dopunama Zakona o rudnicima i mineralima, iniciran od strane Odbora za ekonomski razvoj; predlog zakona o Povereniku za bezbednost, iniciran od strane Odbora za unutrašnja pitanja; predlog Zakona o izmenama Zakona o penzijskom fondu, iniciran od strane Odbora za budžet; predlog Zakona o izmenama Zakona o ratnim veteranima, iniciran od strane Pokreta za samoopredeljenje. U prethodnom sazivu, samo dva zakona su inicirana od strane poslanika – Zakon o bivšim političkim zatvorenicima i Zakon o izmenama i dopunama Zakona o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti.

³ U 2012., sledeći Odbori su izvršili nadzor zakona: Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje je pratio implementaciju Zakona o inspekciji rada i Zakon o radu; Odbor za ekonomski razvoj, trgovinu i industriju je pratio implementaciju Zakona o eksproprijaciji nepokretne imovine, Zakon o zaštiti konkurencije i Zakon o energetske efikasnosti; Odbor za budžet je vršio monitoring implementacije Zakona o prevenciji pranja novca i finansiranja terorizma; i Odbor za spoljne poslove je vršio nadzor implementacije Zakona o stranim diplomatskim službama Kosova.

⁴ Očekuje se da će nadzor implementacije značajnog broja zakona od strane Odbora biti finalizovan do kraja 2013. godine.

kontrolu i proučavaju efikasnost važećih zakona u okviru njihovog delokruga rada, njihovu primenu i predlažu mere za konkretne slučajeve, b) Pripremaju spisak, koji sadrži: datum proglašenja zakona u Službenom listu, datum objavljivanja zakona u Službenom listu, spisak odredaba zakona koje Vlada treba da sprovodi, spisak odluka Vlade da se ove odredbe primenjuju, c) Vršer kontrolu opšte delatnosti odgovarajućeg ministarstva, i d) Pismeno i usmeno izveštavaju jedanput godišnje na plenarnim sednicama Skupštine.” U 2012, samo su se 4 od 13 Odbora povinovale navedenim odredbama.

Šta više, treba istaći da je usvajanje izveštaja sa preporukama u većini slučajeva predstavljalo kraj procesa nadzora zakona, jer Odbori ili nisu preduzimali preveliku inicijativu, ili je čak nisu uopšte ni preduzimali, u smislu daljeg rada na implementaciji preporuka. U 2012, samo je Odbor za ljudska prava pokrenuo nastavak implementacije preporuka.⁵ Iako Skupštinske preporuke nisu pravno obavezujuće za Vladu, Odbori se ohrabruju da pokrenu nastavak implementacije njihovih preporuka, koje proizilaze iz procesa nadzora zakona a u cilju veće odgovornosti od strane izvršne vlasti i unapređenja implementacije zakona u praksi.

U okviru jačanja nadzorne funkcije, dva Odbora – Odbor za unutrašnja pitanja, bezbednost i nadzor Kosovskih snaga bezbednosti i Odbor za ljudska prava, rodnu ravnopravnost i peticije, su započela finansijsku kontrolu nadležnih ministarstava i Vladinih agencija. Ovo je značajan napredak, s obzorim da po prvi put Odbori iniciraju sredstvo finansijske kontrole nad Vladom.

3.2. Interpelacija

Skupština je diskutovala ukupno četiri interpelacije tokom 2012. godine na temu nestalih osoba, procesa privatizacije, izvoznih poreza i spoljne politike. Interpelacije su izvedene u skladu sa članom 44 Pravilnika o radu Skupštine.⁶ Dve od četiri interpelacije su rezultirale nizom preporuka Vladi, a koje su ranije usvojene u Skupštini. Ipak, u ovom slučaju, usvajanje preporuka od strane Skupštine predstavlja kralj procesa, jer inicijatori nisu pokrenuli nikakav postupak nastavka implementacije ovih preporuka.

3.3. Parlamentarna pitanja Vladi

U 2012. godini, poslanici su Vladi poslali 160 pitanja iščekujući usmeni odgovor. Od 160, na 117 pitanje je pružen odgovor od strane ili Premijera ili nadležnog ministra. Na 43 pitanja nije dat odgovor pre svega zbog odsustva ministra, ali su oni objavljeni u Skupštinskom glasniku.⁷

Parlamentarna pitanja Vladi, tokom perioda izveštavanja, su sprovedena od strane Skupštine u skladu sa članom 45 “Parlamentarna pitanja Vladi za usmeni odgovor”, koji pruža šansu da u agendi svake sesije bude odvojeno do 60 minuta za pitanja poslanika usmerena Vladi.

⁵ Odbor za ljudska prava je organizao javnu raspravu kao nastavak implementacije svojih preporuka, koje proizilaze iz izveštaja o nadzoru implementacije Zakona protiv nasilja u porodici. Izveštaj Odbora je usvojen u Skupštini 2011. godine.

⁶ Član 44 Pravilnika o radu navodi da “jedna parlamentarna grupa ili šest (6) i više poslanika mogu da podnesu zahtev za interpelaciju za razmatranje određenog pitanja, koje se odnosi na rad Vlade ili određenog ministarstva. Mocija za interpelaciju podnosi se u pismenoj formi i sadrži: tačnu formulaciju pitanja za interpelaciju; obrazloženje mocije; ime i potpis ovlašćenog iz parlamentarne grupe; i tekst mocije, koja se predlaže za glasanje”.

⁷ U 2011. godini, 124 pitanja su poslata Vladi za usmeni odgovor, od kojih je na 106 dat odgovor a njih 18 je objavljeno u Skupštinskom glasniku.

Prema Poslovniku o radu, ukoliko na određeno pitanje nije pružen odgovor u roku od 2 uzastopna plenarna zasedanja, pitanje se daje na uvid javnosti putem Skupštinskog glasnika. Odsustvo članova Vlade tokom ove sesije je kreiralo problem Skupštini kada je u pitanju pravilno upravljanje vremenom za pitanja usmerena prema Vladi. Dodatno, odugovlačenje u pružanju odgovora je doprinelo gubitku značaja samih pitanja. Međutim, Skupština ne poseduje mehanizam kojim će primorati ministre da daju odgovore na pitanja poslanika.

3.4. Plenarna zasedanja

U 2012. godini, Skupština je održala 8 zasedanja, iniciranih uglavnom od strane opozicije.⁸ Za vreme ovih zasedanja, Skupština je raspravljala o raznim Vladinim politikama, poput prava dece i penzionera, nestalih osoba, bezbedonosne situacije, procesa privatizacije itd. Četiri od ukupno osam zasedanja su završena usvajanjem setom preporuka usmerenih Vladi. Iako preporuke Skupštine nisu pravno obavezujuća za Vladu, plenarna zasedanja i dalje predstavljaju omiljeno sredstvo opozicije u dobijanju odgovora od ministara o raznoraznim politikama Vlade. Opet, nastavak implementacija usvojenih preporuka nije pokrenut od strane inicijatora zasedanja.

4. NADZOR NEZAVISNIH INSTITUCIJA

U 2012., Skupština je razmatrala 29 godišnjih izveštaja o radu nezavisnih institucija za prethodnu godinu. Skupština je usvojila sve izveštaje u radu osim izveštaja Kosovske agencije za privatizaciju, koji je odbijen zbog lošeg kvaliteta. U 2011. godini, Skupština je usvojila 27 godišnjih izveštaja o radu a odbila dva.⁹

Samim tim, treba napomenuti da i kad Skupština odbije izveštaje nezavisnih institucija, to ne znači automatski njihovo kažnjavanje jer pravni okvir ne predviđa nikakve kazne ili naknadne procedure u takvim slučajevima. Adekvatne kazne trebaju biti pronađene i uključene u Zakone koji osnivanju te institucije.

U 2012, imenovanje čelnika nezavisnih institucija i dalje predstavlja problem za Skupštinu, što rezultira u odlaganju njihovog imenovanja.¹⁰ Dva mesta u odboru RTK-a, jedno mesto u Nezavisnoj medijskoj komisiji i jedno mesto sudije Ustavnog Suda, ostali su upražnjeni više od osam meseci zbog neuspeha vladajuće koalicije i opozicije da postignu konsenzus po pitanju predloženih kandidata.

Najupadljiviji primer odlaganja jeste imenovanje člana Upravnog odbora Saveta Kosova za kulturno nasleđe (KCCH) i Saveta Kosova za nauku (KSC). Na osnovu Zakona o kulturnom nasleđu, KCCH se sastoji od sedam članova, koji se biraju na tri godine od stranke Skupštine, a poštojući etnički sastav na Kosovu. Tako je Skupština 2. novembra 2007. godine imenovala svih sedam članova Saveta, čiji je mandikat istekao u novembru 2010. godine i od tad oni nisu zamenjeni. Samim tim, KCCH, kao telo koje donosi odluke, je radio sa četiri člana čiji su mandati istekli pre više od dve godine. Čak, od sredine 2012. godine, KCCH uopšte nema članova i samim tim, nije u stanju da funkcioniše. Na drugu stranu, KSC nije bio u stanju da

⁸ Treba napomenuti da je Skupština u 2011. godini održala sedam zasedanja..

⁹ U 2011., Skupština je odbila godišnji izveštaj Centralne izborne komisije i Kosovske komisije za konkurenciju za 2010 godinu, ističući loš kvalitet izveštaja kao razlog odbijanja.

¹⁰ OEBS-ov izveštaj *Stanje nezavisnih institucija na Kosovu* (Jul 2012), <http://www.osce.org/kosovo/92050?download=true>.

normalno funkcioniše bez svojih članova čak dve godine. Tako je 8. marta 2012. godine, Odbor za obrazovanje, kao nadležni Odbor, odbio Vladine kandidate za Savet, ocenivši ih nedovoljno kvalifikovanim.¹¹ Od tada se ne beleži nijedan pokušaj imenovanje novih članova KCCH-a. Dakle, Skupština bi u saradnji sa Vladom trebala težiti blagovremenom popunjavanju upražnjenih mesta kako bi nezavisne institucije mogle obavljati svoje dužnosti bez većih poteškoća.

5. Javne konsultacije

Skupštinski odbori su održali ukupno 30 javnih rasprava u 2012. godini, značajno manje nego u 2011. godini.¹² Na javnim raspravama, Odbori su pozivali predstavnike civilnog društva i nezavisnih institucija da daju svoje mišljenje o određenoj temi. Javne rasprave su održavane u skladu sa Poslovníkom o radu Skupštine.¹³ Međutim, pripreme, izvođenje i nastavak javnih rasprava često nije u skladu sa odredbama Skupštinskom "Uputstva o nadzornoj ulozi Skupštinskih Odbora"¹⁴ i međunarodnom praksom.¹⁵ Kao i prethodnih godina, fokus na javnim raspravama je bilo prikupljanje mišljenja javnosti u procesu razmatranja predloga zakona predloženih od strane Vlade. Učestvovanje u javnim raspravama i dalje ostaje jedina šansa za predstavnike civilnog društva i interesne grupe da daju svoj doprinos u zakonodavnom procesu Skupštine.

U septembru 2012., Skupština je pokrenula bazu podataka organizacija civilnog društva koja pruža priliku zainteresovanim organizacijama civilnog društva da ostave svoje kontakt podatke i informacije o svojim aktivnostima kako bi ih Skupština imala u vidu kada šalje pozive za učestvovanje u javnim raspravama i konsultacijama.¹⁶ Cilj ovog poduhvata je da se poveća učešće organizacija civilnog društva u zakonodavnom procesu i nadzornoj funkciji Odbora. Od kako je počela registracija, preko 60 organizacija se prijavilo. Preporučuje se da Odbori nastave sa redovnim konsultacijama civilnog društva tokom javnih rasprava i potrudite se da se javne rasprave pripremaju i implementiraju u skladu sa dobrim praksama kako bi donošenja odluka bio pluralističan i proces otvoren prema javnosti.

6. Zaključak

Skupština Kosovo i dalje nastavlja da unapređuje usklađenost sa Pravilnikom o radu. Međutim, tokom 2012. godine, primećene su poteškoće i nekonzistentnost. Rokovi u procesu razmatranja zakona nisu ispoštovani. Nedostatak saradnje na relaciji Skupština-Vlada po pitanju zakonodavnog planiranja i dalje predstavlja problem u ovom pogledu.

¹¹ Savet Kosova za nauku je nezavisno telo osnovano u Skupštini na osnovu Zakona br. 2004/42 o naučnim istraživačkim aktivnostima, objavljeno Uredvom UNMIK-a 2005/8, 23. februara 2005. godine. Članovi Saveta su predloženi od strane Vlade 12. jula i usvojeni od strane Skupštine, sa mandatom od četiri godine. Savet se sastoji od 15 članova i sve pozicije su upražnjene od jula 2011. godine.

¹² U 2011. godini, Odbori su održali 68 javnih rasprava. Vidi izveštaj o aktivnostima Skupštine, http://www.assembly-kosova.org/common/docs/Aktiviteti_legjislativ_i_Kuvendit_2011.pdf

¹³ Član 65 (4) Poslovníka o radu Skupštine Kosova, 29. april 2010. godine

¹⁴ Odbori retko kada poštuju preporuke iz Uputstva o obaveštavanju nedelju dana unapred o održavanju javne rasprave. Skupština Kosova, "Uputstva o nadzornoj funkciji Skupštinskih Odbora", Pristina, jun 2012. godine, strana 17-18

¹⁵ Misija OEBS-a na Kosovu, Saradnja Skupštine Kosova sa civilnim društvom, Prishtinë/Priština, Mart 2013, strana 9-16, <http://www.osce.org/kosovo/100446>

¹⁶ Baza podataka je sredstvo komunikacije između Skupštine i civilnog društva.

Rad Skupštine u vođenju procesa nadzora implementacije zakona je pogoršan u odnosu na 2011. godinu. Odbori nisu uspjeli da implementiraju Skupštinski program zacrtan za 2012. godinu, pre svega jer su uspjeli da zaključče samo šest procesa nadzora zakona od ukupno 22 planirana.¹⁷ Najveće poteškoće, kada je u pitanju efikasan nadzor, predstavlja nedostatak nastavka aktivnosti Skupštine vezanih za Vladinu implementaciju preporuka Skupštine, izraženih u nadzornim izveštajima, interpelacijama i zasedanjima.

Ipak, u 2012., dva Odbora su po prvi put pokrenula finansijsku kontrolu nadležnih ministarstava i agencija, što predstavlja značajan napredak. Rad Skupštine po pitanju nadzora nezavisnih institucija je i dalje otežan nedostatkom potencijalnih sankcija za one koji ne ispunjavaju svoje dužnosti. Odbori ispoljavaju nepoštovanje za potrebe nezavisnih institucija pri imenovanju kadrova na visokim pozicijama, što dodatno umanjuje efikasnost institucija. Odbori konsultuju javnost tokom javnih rasprava o reviziji zakona i nadzora, što predstavlja pozitivan pomak.

7. PREPORUKE

1. Pravno odeljenje Skupštine i Kancelarija za pravne poslove Vlade trebaju razmotriti mogućnost održavanja redovnih sastanaka u cilju boljeg planiranja i implementacije zakonodavne agende.
2. Odbor trebe težiti razmatranju predloga zakona u propisanom roku u cilju povećanja efikasnosti zakonodavnog procesa.
3. Odbori se trebaju više truditi pri nadzoru implemenacije zakona i budžetske potrošnje nadležnih ministarstava u cilju što veće odgovornosti izvršnih organa.
4. Odbori, kao i inicijatori mocija interpelacije i zasedanja se ohrabruju da pokrenu nastavak aktivnosti po pitanju preporuka Skupštine izvršnim organima.
5. Predsedništvo Skupštine u saradnji sa kabinetom Premijera treba povećati svoje napore i blagovremeno imenovati kadrove u nezavisnim institucijama i regulatornim agencijama
6. Odbori se ohrabruju da nastave sa podsticanjem učešća civilnog društva u njihovom radu.

¹⁷ Vidi link koji vodi do radnog programa Skupštine za 2012. godinu, http://www.assembly-kosova.org/common/docs/Programi_i_punes_se_Kuvendit_per_vitin_2012.pdf